

NÉPLAP

Szerkesztőség: Debrecen, Ferenc József-út 56.
Kiadóhivatal: József kir. herceg-u. 16.

DEMOKRATIKUS NAPILAP

Előfizetési árak: Egy hóra 7:50 P
Negyedévre 21— P
Félévre 40— P

200 km-es fronton bontakozik ki az északmagyarországi szovjet offenzíva

A 2. ukrainai hadsereg széles szakaszon elérte a szlovák határt -- Megsemmisítették a belga területre ledobott német ejtőernyősök nagy részét -- Faenzát bevették a szövetségesek

Az egész 520 km hosszú magyarországi frontról heves harcok híre érkezik. Mialatt a legdélibb szakaszon Tolbukin tábornagy hadseregének balszárnya két jugoszláv hadosztály támogatásával folytatta offenzíváját a Bálaton és a Dráva közt a horvát határ felé, a hadsereg jobbszárnya súlyos páncélos-csatát vív az első Tolbukin-Preissner-csatában súlyos vereséget szenvedett, de sebtiben odavont erősítésekkel feltöltött német hadsereggel a veneczei tó körül. Egy, ezen a szakaszon kivívott győzelem nemcsak Székesfehérvár sorsát döntené el, hanem utat nyitna a vörös hadsereg gyorsan mozgó alakulatainak arra, hogy északi irányban, a Vértes-hegység mentén előretörve

elvágnák az utolsó budapesti kivetető vonalakat, a bécsi országot és vasútvonalat

és ezzel beilleszkék az utolsó szemet a fővárost körülvevő szovjet acélláncba.

Budapest északi külvárosai egyébként Malinovszki tábornagy hadserege szívós harcban egyenként foglalja el az elkecsereedett német védelem által az északi külvárosokban kiépített erődítményeket. Haditudósítók

a Budapestre nehezedő szovjet nyomás súlyosbodásáról és a főváros fokozatos pusztulásáról

is beszámolnak.

Budapest sorsa megpecsételtnek látszik. Érzelmű okokból figyelmünk nagy részét ez az osztróm köti le. Stratégiai szempontból azonban a 2. ukrán hadsereg centrumának és jobbszárnyának

a Petrov-hadsereg támogatásával az

északmagyarországi arcvonalon kibontakozó offenzívája

annak jelentőségét a tárgyilagos szemlélő előtt kezd elhomályosítani.

Ez a nagyszabású támadó hadművelet fokozódó lendülettel folyik egy 200 km-es arcvonalon, melynek sarokpontjai jelenleg keleten a Sátoraljaújhely és az Ondava-közi terület, nyugaton Ipolyság. A vörös hadsereg gyors előnyomulása és a német védelem összeomlása igen sokirányú és nagyszabású hadműveletek lehetőségét veti fel.

Ezek között a közelebbiek:

Kassa kétirányú — keleti és déli — bekerítése; azután mátra—bükki bányavidék átkarolása,

ami Putnok és Szécsény elfoglalásával már igen előrehaladott stádiumban van; végül az Ipolyságból nyugati irányban a Garamon keresztül

Érsekújvár és Komárom felé történő előnyomulás,

mely siker esetén Budapestet olyan frontkiszögelléssé tenné, hogy annak védelme lehetetlenné válnék.

De mindezek a közvetlen célok túl sokkal döntőbb jelentőségű hadműveletek perspektívája is lebeghet Malinovszki marsall szeme előtt. Egy Kassán és Eperjesen keresztül Novy-Sandec felé történő előnyomulás délről fenyegetné a Novy-Sandectől és Tarnowtól keletre húzódó déllengyelországi német arcvonalat és Konyev tábornagy galíciai

hadseregének kelet felől jövő támadásával egyidejűleg

mozgásba hozná ezt a hónapokkal ezelőtt megmerevedett frontszakaszt.

Ugyanakkor a 2. ukrán hadsereg centruma a Mátrából Losoncon át és délnyugati irányból és Ipolyság felől a Garam völgyen Léva elfoglalása után északnak

benyomulhatna a besztercei nagylöntősságú bányavidékre,

ahol a szlovákiai partizánerek támogatására is számíthatna. Távolabbra nézve ez utóbbi lehetőséget nyújtana egy a Zsolnán át a Nyugati-Beszkiek felé történő előnyomulásra, ami nemcsak

Kelet-Szlovákia elvágását, hanem a német hadigepezet részére nélkülözhetetlen sziléziai iparvidék közvetlen fenyegetését és a gácsországi német front hátbatámadását jelentené.

Végül választhatja Malinovszki tábornagy a már említett érsekújvár—komáromi előnyomulás sikere esetén a támadás kiterjesz-

Elesett Sarospatak, Putnok és Pásztó

Moszkvából jelentik: A Malinovszki-hadsereg jobbszárnya tovább folytatja előnyomulását Miskolctól északkeletre, északra és északnyugati irányban. A szovjet csapatok áttörte a németeknek a Bodrog mentén kiépített védővonalát,

elfoglalták Sarospatakot, Tolcsvát és Abaújszántót,

valamint 30 más községet és a harcok során 900 német és fasiszta magyar halott maradt a csatatéren. A legelől álló ékek

tését a teljesen sík Kis-Alföldön át

Pozsony és az osztrák határ felé,

amelytől a vörös hadsereg ele már csak 150 km-re áll ezen a szakaszon. Ez az offenzíva pedig nemcsak a Dunántúl még német kézen lévő részének teljes átkarolását jelentené, hanem Tolbukin tábornagy még sokkal közelebbálló dédunánuli hadseregével együtt

közvetlen kettős benyomulást az osztrák tartományokba és Bécs felé.

Az északmagyarországi német ellenállás összeomlásáról szóló hírek ismeretében nem volt túlságosan nehéz a vörös hadsereg előtt nyitva álló hadműveleti lehetőségek fenti vázolása és az olvasó most már talán indokoltan látja azt az állítást, hogy minden jel szerint olyan hadiesemények előtt állunk, amelyeknek jelentősége a háború eldöntése szempontjából még Budapest felszabadítását is meghaladja.

V. L.

35 km-nyire állanak Kassától délre.

Miskolctól északra és északnyugatra is tovább folyik az előnyomulás és a szovjet csapatok átkelve a Sajón,

elfoglalták Putnok városát és 40 más helységet,

köztük Vámosújfalut, Erdőbényét, Vizsolyt, Alsónémedit és Liszkát.

A szovjet csapatok különösen Putnok város és vasúti állomás közelében az ellenség igen ma-

kacs ellenállásába ütköztek. Itt a németek előre elkészített állásokban rendezkedtek be, amelyeket mélyen tagolt tankcsapdákkal és aknamezőkkel erősítettek meg. A szovjet csapatok bekerítették a várost és heves ütközetben megsemmisítették a várost védelmező ellenséges helyőrséget, 600-nál több ellenséges katonára és tiszti kerület fogságba.

A Budapesttől északkeletre folyó offenzíva során a 2. ukrán hadsereg elfoglalta

Pasztyó fontos közlekedési csomópontot

és több más helységet.

A Budapest körüli harcokról a

Német ellentámadás indult a belga határon

London, december 18. Eisenhower tábornok főhadiszállása jelenti, hogy a 7. amerikai hadsereg Észak-Elzászban tovább folytatta előnyomulását a pfalzi tartomány felé, már négy helyen lépték át a német határt és elfoglalták Lauterburg, Weissenburg és Scheidenhardt elzárt határvárosokat, valamint a hasonló nevű pfalzi német határvárost. Haditudósítók jelentései beszámolnak arról, hogy ezen az arcvonalon a német ellenállás gyengülése tapasztalható, a német csapatok mindenütt visszavonulnak a Westwallba.

A Saar-arcvonalon a 3. amerikai hadsereg Dillingennél meggyorsította előnyomulását, benyomult a fő német védelmi vonalba és nyolc nap alatt 365 kiserődöt foglalt el.

A nyugati hadszíntéren a legsúlyosabb harcok most Malmédy és a luxemburgi határ között folynak, ahol Rundstedt tábornagy nagyarányú tüzérségi és légi előkészítés után

nagyszabású ellenoffenzívát indított nyugati irányban

és ennek során nagyszámú ejtőernyős csapatot dobott le az első amerikai hadsereg arcvonalára mögött. A támadás kezdeti sikereket ért el. A német csapatok éle benyomult belga területre, de az amerikaiak máris ellenintézkedéseket fogantatosítottak, kiharcolták a légi fölényt a betörési terület fölött és a leszállott ejtőernyősök nagyrészt megsemmisítették.

Az amerikai légihaderő tovább folytatja a német közlekedési vonalak elpusztítását és ennek során bombázta Innsbruckot és Villachot. Más gépek súlyos támadást intéztek Blechhammer, Hanau, Salzburg és Wels ellen; e támadásnál egy hónap óta először fordult elő, hogy a szövetségi pilóták nagyobbarányú német vadászhárítást tapasztaltak.

Faenzát elfoglalták az újzélandiak

London, december 18. Alexander tábornok főhadiszállása jelenti, hogy a 8. brit hadsereg át-

Fábián

Női divatszalon és Modellház

Megnyílt!

Modellház Piac-u. 43,
nőiszalon Péterfia 4.

londoni lapok moszkvai tudósítói jelentik, hogy a fővárost bekerítő szovjet gyűrű nyomása egyre fokozódik. A szovjet csapatok súlyos harcokban egymásután foglalják el az északi külvárosokban kiépített német erődállásokat.

Tolbukin tábornagy hadserege két jugoszláv hadosztály támogatásával támad a Balaton és a Dráva között a horvát határ irányában.

Titó marsall hadijelentésében közli Ljubovija és Uzsize elfoglalását; a jugoszláv felszabadító hadsereg tovább folytatja előnyomulását a Drina völgyében a Száva irányában.

kelve a Montone- és Lamone-folyókán, valamint más víziakadályokon,

elfoglalta a rimini-bolognai úton fekvő Faenza városát,

amely a legerősebb támaszpont volt ezen a szakaszon.

A város elfoglalásának érdeme Fryberg tábornok újzélandi hadosztályaé, mely tökéletesen szétverte a 19. német páncélgránátos hadosztályt, 550 foglyot ejtve. Az előnyomulás most tovább folyik Imola és Bologna irányába.

A Fülöp-szigetek hadműveleti kettévágása

London, december 18. Mac Arthur főhadiszállása jelenti, hogy a Mindoro-szigetén partraszállt amerikai erők folytatták előnyomulásukat és elfoglaltak a parttól 8 km-nyire lévő San José városát. Az amerikai partraszállás jelentősége abban áll, hogy ez a hadművelet kelet-nyugati irányban kettévágta a Fülöp-szigeteket.

A burmai hadszíntéren a brit 14. hadsereg 4 hét alatt 320 km-t nyomult előre a dzsungellel borított hegyvidéken és most Mandalay felé közeledik.

Megoldás felé halad a görög válság

London, december 18. Athéni jelentések szerint a görög válság megoldás felé halad. Mac Millan brit miniszter tegnap folytatta tárgyalásait a pártok vezetőivel, melynek tárgya főként a régens kinevezése volt. Az athéni hercegérsek kijelentette, hogy hajlandó a régensséget elfogadni. Az ELAS vezetőivel a fegyverszünet megkötése tárgyában folytatott tárgyalások is jól haladnak, a szervezet vezetői hajlandók az attikai felszigeteket kiüríteni.

A „Szovjetunió hőse” címet kapott két irancia repülő

A Szovjet-Unió legelsőbb tanácselnökségének 1944. nov. 27-én megjelent rendlete az „Arany Csillag” érdemrenddel tüntette ki Maurice Albert és Roland de la Pouape irancia repülőfőhadnagyokat, a Szovjetunióban harcoló „Normane” irancia repülőkötelek két tisztiét és nekik a kitüntetéses járó „szovjetunió hőse” címet adományozta.

PORTASNAK (oroszul tudó) megbízható munkás jelentkeztek a „Szabadság”-nyomdában.

Apollo mozgó

Ma, december 19-én, délelőtt 11 órakor, délután 1 és 3 órakor

LENIN 1918-BAN

című filmet mutatja be!

Eden vitázó beszéde a lengyel kérdésben

Az angol alsóház lengyel vitáját — melyet Churchill nagy beszéde nyitott meg, — több képviselő szólalt fel, akik legnagyobb részben támogatták a miniszterelnöknek a lengyel kérdés megoldásában elfoglalt álláspontját.

Monder liberális képviselő azt mondta, hogy a lengyel kormány kezéből gyorsan csuszik ki a helyzet feletti uralom, majd hozzátette, hogyha a londoni lengyel kormány rövidesen nem egyezik meg a lublini bizottsággal, véglegesen lekéshetik a vonatot.

Vitázó beszédeben Eden külügyminiszter kijelentette, hogy a múlt háború után Nagybritannia amellett foglalt állást, hogy a Curzon-vonalat hosszabbítsák meg dél felé ugyanugy, ahogy most azt az oroszok kívánják. Az 1931-es, azaz a rendelkezésre álló legfrissebb adatok szerint a Curzon-vonaltól keletre

ekvő területnek összlakosságából, csak egyharmad rész lengyel.

Lehetetlen Lengyelország számára nemzeti élet a korridorrendszer fenntartásával. Egy megoldás marad tehát: Kelet-Poroszországot a lengyeleknek adni és kitelepíteni onnan a németeket.

A Times mai vezércikke így kommentálja Churchill beszédét: „Ha a lengyelek elfogadják a Curzon-vonalat, nem lenne más, mint annak helyesbítése, ami 1921-ben, sok baráti figyelmeztetés ellenére megörtént. A vitatott területen 1939-ben a több mint 11 millió főnyi összlakosságból csak 25 millió volt lengyel. Az áthelyezés jelentősen gyöngítene a földbirtokos osztály terfoglalását és megerősítené a parasztokét. Ugyanakkor az eredmény jóval fontosabb politikai alapvizát, erősbb ha adóbb szellemű nemzetet adna Lengyelországnak.

Mindenkire kötelező és pénzzel meg nem váltható munkaszolgálatot követel a szervezett munkásság

Tudvalévő, hogy a vörös hadsereg munkásigénylését a megszállott lakosságnak ki kell elégíteni. A munkásság teljesíti is ezt a feladatát, de a város lakosságának egy része nem teljesíti. Eppen ezért a város vezetősége egy javaslatot terjesztett a demokratikus blokk elé. A javaslat lényege az, hogy minden nő, 18 évtől 50 éves korig és minden férfi, 16 évtől 60 éves korig köteles minden 14 napban egy nap közmunkát végezni, azonban aki akarja, megválthatja 15 pengővel a közmunkát. Az a munkás pedig, aki egy napnál tovább dolgozik, az napi 15 pengőt kap. Szóval az a munkás vagy munkásnő, aki havi 250—300 pengőt keres, ha meg akarja a közmunkát váltani, az ugyanannyit fizessen, mint akinek 3—4000 pengő, sőt még ennél

is több jövedelme van havonta s ezenkívül még vagyona is van.

Ezzel a javaslattal a Szakszervezeti Bizottság is foglalkozott és azt felháborodva teljes terjedelmében visszautasítja. Minden vonalon demokráciát követel. Eppen ezért **mindenkire kötelező és pénzzel meg nem váltható munkaszolgálatot követel** és csak orvosi bizonyítvánnyal lehessen valakit felmenteni a közmunkaszolgálat alól s ezenkívül pedig teljes ellenőrzést kíván, hogy etekintetben visszaélés ne történhessen.

A „Néplap” karácsonyi száma 16 oldalon, 30.000 példányban jelenik meg!

Hirdetését már most adja fel

Kia vitalan'ban, ne hogy heyszúke miatt kimaradjon!

Írógépet, szerszámot vesz HURAY, Kossuth-utca 29. sz.

Dr. Brüll-téle műkereskedés Piac-u ca 75 megnyílt

Bútorok, csillárok, iali károk, nemes porcellánok gyári áron.

A t. közönség pártfogását kéri

Brüll Zoltán

A Ma

A Magyar december jának

A most lett által pusztulás népet és ma következő elv megmenteni:

Végleg szakít szövetséggel, vetkezményét és a mai reakrel szembe kden erőnkkel

Megértést nagy hatalmak val keresnünk azoknak a tőnyezéseknek Bethlen Gábor rontól, Kossu ron Gábortól hálytól indul Kossuth láng mutatása mel ledést a Brit Amerikai Egy Öszinte m az összes szo valamint álta pai kisebb áll tiki, mint g ban, szintén

A 25 éve rendszer min kell tépnünk Megállapítjuk dulata mag tette azokat a melyek faji e szegyenbélyeg magyar nép talanak az en teljes egyenl ezek a gyaláz A hazaárulók méltó me ságok által, a tek felosztás megtisztítása many legelső tartozni.

Becsületlenünk minden süljön a nép talános titkos lamentarizmu

Gumics

javitok

és

Orosz

gép

éj

azonn

RE

Horth

A Magyar Nemzeti Függetlenségi Front debreceni bizottságának programja

A Magyar Kommunista Párt egység-javaslatának hatása alatt a Nemzeti Bizottság december 6-1 ülésén háromtagú bizottságot küldött ki a Nemzeti Bizottság programjának megállapítására. A bizottság javaslatát a Nemzeti Bizottság elfogadta

A most letűnő 25 éves reakció által pusztulásba sodort magyar népet és magyar államiságot a következő elvek alapján akarjuk megmenteni:

I.

Végleg szakítanunk kell a német szövetséggel, annak minden következményét fel kell számolnunk és a mai reakciós német rendszerrel szembe kell fordulnunk minden erőnkkel, minden eszközzel. Megértést kívánunk a győztes nagyhatalmakkal. A Szovjetunióval keresnünk kell a barátságot, azoknak a történelmi kezdeményezéseknek nyomán, melyek Bethlen Gábertől, II. Rákóczi Ferencről, Kossuth Lajostól, id. Ugron Gábertől és gróf Károlyi Mihálytól indultak ki. Ugyancsak Kossuth lángszellemének iránymutatása mellett keresünk közéletet a Brit Birodalomhoz és az Amerikai Egyesült Államokhoz is.

Összinte megegyezést akarunk az összes szomszéd nemzetekkel, valamint általában a középeurópai kisebb államokkal, úgy politikai, mint gazdasági vonatkozásban, szintén Kossuth szellemében.

II.

A 25 éves magyar reakciós rendszer minden gyökérzsalát ki kell tépnünk a magyar talajból. Megállapítjuk, hogy a háború fordulata magától érvénytelenné tette azokat a gonosz törvényeket, melyek faji és felekezeti üldözést szegénybéllyegét nyomták rá a magyar nép homlokára. Hatálytalanok az emberi és állampolgári teljes egyenjogúságot megcsúfoló ezek a gyalázatos intézkedések.

A hazaárulók és háborús bűnösök méltó megbüntetésére népbírók által, a népellenes szervezetek feloszlatása, a közhivatalok megtisztítása az új magyar kormány legelső feladatai közé fog tartozni.

III.

Becsületes demokráciát követünk minden vonalon. Érvényesüljön a nép akarata. Legyen általános titkos választójog és parlamentarizmus és a közigazgatás-

tól függetlenített választási eljárás. Követeljük a sajtó-, egyesületi és gyülekezési szabadságot, valamint az esküdtbíráskodást. Legyen teljes vallásszabadság. Követeljük a közélet tisztaságát.

IV.

Gyökeres földreformot követünk az októberi forradalom néptörvényének szellemében. A földreform által sokszázezer földnélküli és törpebirtokos munkást, cselédet, parasztot kell életképes kisgazdaság tulajdonosává tenni. A magyarság gerincét tevő kisgazda és földmunkás réteget szociális intézkedésekkel és helyes gazdasági politikával fel kell emelni a németbarát reakciós rendszer által előidézett süllyedésből. Általában a mezőgazdaságot meg kell szabadítani az utolsó évtized káros gazdasági politikájának következményeitől.

V.

Hazánk gazdasági önállóságának megszilárdítása és fokozása érdekében erőteljes ipar- és kereskedelemfejlesztő politikát kell folytatni. A fogyasztók millióit és az egész nemzetgazdaságot károsító, élődsi egykéz-vállalatokat meg kell szüntetni. A kartelleket és nagybankokat állami ellenőrzés alá kell helyezni.

Állami tulajdonba kell venni a föld mélyének kincseit és azokat az iparvállalatokat, melyeknél a közérdeke a nyereszkesedés kiküszöbölését követeli meg: a villanytelepeket, a kőolajforrásokat, a bauxit-, a szén- és az ércbányákat. Államosítani kell a biztosítást.

Hatásosan elő kell mozdítani a magánkezdeményezést és a magánvállalkozást az egész nép általános érdekeinek javára.

A háború által elpusztított lakóházakat, gyárakat, közlekedést egységes, központi terv alapján állami támogatás és irányítás mellett kell újjáépíteni. A háború által okozott károkat, progresszíven, arányosan kell szétosztani. Erre a célra elsősorban a háborús bűnösök vagyonát kell igénybe venni.

Az állami adópolitikának a jövővel szembe progresszív megadóztatása és az adómentes létminimum elvét kell követnie. A nép vére és verejtéke árán szerzett hadinyereségeket, valamint a közéleti állás súlyával tisztességtelenül szerzett vagyonokat el kell kobozni.

VI.

A munkásság évtizedes szociálpolitikai követeléseinek megvalósítására és helyzetének megjavítására

sára törvényesen biztosítani kell a 8 órás munkanapot, az évenkénti fizetett szabadságot, a női és gyermekmunka messzemenő védelmét, általában az anya- és gyermekvédelmet és a kollektív szerződéseket.

Vissza kell állítani a társadalombiztosítás önkormányzatát és a biztosítás valamennyi ágát ki kell terjeszteni a mezőgazdasági munkásokra és cselédekre.

A jövő munkásnemzedék egészséges testi és szellemi fejlődésének biztosítására törvényes védelemben kell részesíteni a tanoncokat

A munkanélküliség megelőzésére munkaalkalmakat kell teremteni és a munkanélkülieket addig is állami segélyben kell részesíteni.

A német háború érdekében folytatott munkáellenes bérpolitikát meg kell szüntetni és a béreket, a fizetéseket a drágaság árnyában fel kell emelni.

El kell törölni mindazokat a törvényeket és rendeleteket, melyek a mezőgazdasági munkások szabad munkavállalását korlátozzák.

Törvényben kell biztosítani a sztrájkjogot, a munkások érdekeinek védelmét.

VII.

A „Néplap“ november 30-iki 6-ik számában megjelent összefoglaló program szellemében szükségesnek tartjuk minden becsületes magyar demokratikus erő egyesülését abból a célból, hogy a magyar népet megmenthessük és számára a jövő fejlődés lehetőségét biztosítsuk.

Legyen demokrácia, szociális tartalom, nemzeti függetlenség alapon.

Semmiféle reakciót ebben az országban többé nem tűrhetünk

— mondotta Miklós Béla vezérezredes, az Ideiglenes Nemzetgyűlésről adott nyilatkozatában

Az Ideiglenes Nemzetgyűlés előkészítő-bizottságának vezető személyisége Miklós Béla vezérezredes, a magyar hadsereg rangidős tisztje. Ő volt az első, aki Horthy elhurcolása után felhívta a magyar hadsereget, hogy fordítsa legyverét a németek ellen. Azóta fáradságot nem kímélve dolgozik a nemzeti egység megeremtésén. Munkatársunknak ma alkalma volt a vezérezredessel az Ideiglenes Nemzetgyűlés megalakításáról és feladatairól beszélni.

— Az Ideiglenes Nemzetgyűlésnek feladata, hogy a felszabadított ország erőit összefogja és egyesítse. A felmerült problémákat az ország különböző helyein különbözőképpen igyekeztek megoldani. Ez természetesen nagy zavarnak lett volna az előidézője. Moszkvában is belátták ennek a helyzetnek a tarthatatlanságát és örömmel üdvözölték kívánságunkat, hogy ideiglenes nemzetgyűlést hívjunk össze, amelyik kormányalakításra megbízást adna, hogy kérdéseinket megoldhassuk.

— Célunk, hogy a nép széles rétegeire támaszkodva alakítsuk meg az Ideiglenes Nemzetgyűlést. Sülyt helyezünk arra, hogy a nemzetgyűlés megbízása a néptől jöjjön. Mivel ma titkos választásokra még nincs mód, nemzetgyűlésünket csak ideiglenes nemzetgyűlésnek tartjuk. Így is úgy készítettük ezt elő, hogy abba a nép széles rétegeit vontuk be. A nemzetgyűlés legelső kötelessége, hogy az ügyek vitelére kormányt bízson meg, mely összefogja a nemzet erőit a németek és a hazaárulók elleni harcban.

— Új hadsereget akarunk, amely a népből nő ki. Ezt a nemzeti honvédséget igazi népi hadsereggé akarjuk megszervezni, mert le akarjuk mosni a ránk tapadt gyalázatot. A nemzet jövő-

jének biztosítása érdekében sorsdöntőnek találok, hogy felvegyük a harcot a németek ellen és kiharcoljuk helyünket a többi szabadság szerető népek között. A honvédség tábornokainak egy része, főleg a sváb származásúak elárulták hazánkat, velük és a többi németbérencel a legerélyesebben kell elbánnunk. Vásvonukat el kell kobozni, földjeiket és birtokaikat a széleskörű földreform keretében fogjuk felhasználni, amelynek mielőbbi végrehajtása a megalakítandó kormány első feladatai közé kell hogy tartozzék. Semmiféle reakciót ebben az országban többé meg nem tűrhetünk. Jóvá kell tennünk a régi rendszer bűneit, ha együtt akarunk haladni azzal a munkássággal, aki ebben a háborúban tanúságot tett politikai érettségéről.

— A magyar nemzet sokat köszönhet a munkásságnak, aki tetteivel bizonyította be, hogy nem engedi magát német igába törni. Munkácson, Ungvárt, Miskolcon és Diósgyőrben a munkásság nemcsak megakadályozta a nemzet vagyonát jelentő ipari berendezések felrobbantását, hanem a kezükbe adott fegyvert a németek ellen fordították. Ezzel hozzájárult a céltalan küzdelem minél előbbi befejezéséhez és megakadályozta, hogy tovább hulljon a drága magyar vér, amiből úgyis olyan kevés van. A munkásság ezzel a nemzet igazi érdekeit szolgálta és kiérdemelte a nemzet hálaát — fejezte be nyilatkozatát Miklós Béla vezérezredes. H. R.

Gumicsizmát, cipőt

javítok, adok, veszek
és cserélek

Orosz, Piac-u. 40

Megbízható

**gépészt és
éjjeliőrt**

azonnalra felvesz a

REX-gyár

Horthy Miklós-ut 3.

Bornyiné

**füzőszalonját
uiból megnyitotta**

Rákóczi-utca 11,

KITUD

dr Brunn László miskolci ügyvédrel ? Ertesülését közölje a kiadóhivatallal „Lili“ jellegre.

Félmegoldás, nem megoldás

(Reflektciók a „Szükségpénzt?” cikkhez)

A munkások és tisztviselők nagy tömege már hosszú hetek óta nem kap fizetést. Ha némelyik helyen fizetnek is, a járandóságoknak csak csekély töredékét képesek kifizetni. Ezen az anomálián feltétlenül segítenünk kell éspedig nem félmegoldásokkal, amelyekkel a teljes rendezést csak elodázzhatják, hanem a „bis dat, qui citodati” elve alapján. A fenti gazdasági szempontból fontos vásárló rétegeket feltétlenül hozzá kell juttatnunk az elmaradt fizetésekre már csak a közelgő ünnepekre való tekintettel is.

Amikor az orvos késhez nyúl, abban a reményben teszi, hogy betegét a sebészeti beavatkozással lábraállítja és ezért nem szabad esetleges józanabb megfontolások miatt sem a műtétől visszariadni.

Már régebben felvetettük a kérdés olyan megoldását, hogy a hiányzó pénzösszegeket rövidlejáratú nyugtákkal, bonokkal helyettesítsük. Ezek elfogadása kötelező volna a vármegye területén. Tekintettel arra, hogy 6-12 hónap alatt történne meg a visszaváltás, fel sem merem tétellezni, hogy más megyékben nem fogadják el.

Fedezetet a város és a megye jótállásán kívül a fokozatosan befolyó köztartozások és minden más jövőbeli forrásból eredő összegek nyújtanak. Nem hiszem, hogy ez a fedezet rosszabb volna a Palmer-féle sokat hangoztatott és sok államban gyakorlatilag keresztülvitt u. n. „banking principle” elvénél. Ezek a bonok feltétlenül bizalmat keltenének, mert nem egy mindenkor kormánytól függő állami testület bocsátja ki, hanem egy elismerten gazdag vármegye, amelynek minden helysége és minden embere szívesen vállalja magára a beváltási kötelezettséget. Ugyancsak bizalmat gerjeszt a gyakorlati megoldás is, mivel a rövid lejáratú kapcsolatban a vita váltóképpen is tekinthető.

Meggyőződésem, hogy a köztartozások törlesztése is erősebb iramot venne az általános forgalom emelkedésén kívül.

Történelmi tévedés volna és a tények félreismerésére mutatna, hogy ha ezeket a bonokat a szerencsétlen emlékü assignátákkal, avagy a miniket is közelebről érintett anticipációs jegyekkel, avagy akár a Kossuth-bankókkal hoznók összefüggésbe.

A francia forradalom a gyászos assignáta-lemezeket szinte játékosan kezelte, mert közel ötven milliárd értékűt nyomtatott belőle az idők folyamán és így a mondat territorial „sem tudta” életképpessé tenni.

Az anticipációs jegyek milliárd forintját pedig közel félszázad vihara tépázta meg. Mindegyiket az állam nyomatta nyaklól és minden gyakorlati elgondolás félrevezetésével. Viszont a Kossuth-bankó csak a szabadságharc leverése és az abszolút kormány drákói intézkedése következtében semmisült meg.

A „bonok” megjelenése sem drágaságot, sem pedig inflációt nem idézhet elő, mert nem általános pénzböszöget jelent, hanem annak a rétegrek pénzzel való ellátottságát, amelyiket eddig a vásárlásból kizártunk. Nagyon természetes azonban, hogy a pénz továbbra is a gazdasági élet szeizmográfja maradjon a „kereslet és kínálat” klasszikus kidomborítása mellett.

A tüneti kezelés gyakorlata el-

mérgesíti a bajt és ha nem vigyázunk eléggé a kellő adagolásra, alapvető hibákat követhetünk el. Nem elég kiabálnunk; „Fogd meg a tolvajt”, hanem iramodjunk magunk is utána és fogjuk meg. Nem elég a vélemények erős hangoztatása, hogyha gyakorlati következményeket nem támasztunk.

Arra kell törekednünk, hogy ezt a mindnyájunkra létfontosságú kérdést a leggyorsabban és gazdasági

Válasz a reflektiókra

Kedves Pista bácsi!

Nagy érdeklődéssel olvastuk sorait, de, sajnos, érvei nem tudják megingatni eddigi álláspontunkat. Sőt ellenkezőleg, ha lehetséges, inkább arról győzték meg, hogy álláspontunk a helyes. Bizony igaz volt Shakespeare-nek, hogy a jó hajjon meg a jobb előtt, de, sajnos, ez a mondás jelen esetben nem alkalmazható. Mert itt, sajnos, a két megoldás között választhatunk. És joggal kérdezhetjük, hogy ebben az esetben is áll-e az előbbi elv tetele, hogy a rossz hajjon meg a rosszabb előtt? Mert bizony az egyének nem kelemes az adók kéréseivel behajtása, nem kelleme az esetleges szükségadó sem, de mennyivel rosszabb lenne a „szükségpénz” kibocsátása esetén bekövetkezendő teljes elszegényedése. Mert bizony, kedves Pista bácsi, itt csak a rossz és a rosszabb között lehet választani és mi nem hajlunk meg a rosszabb előtt! Már csak azért sem, mert ezt parancsolja a Pista bácsi által is hangoztatott közérdek. Mert vajjon nem-e az a közérdek, hogy a szükségpénzt előteremtjük azok zsebéből, ahol ott van, csak éppen nem akarnak fizetni, mint hogy lehetőséget adjunk ezeket vásárolják és így tulajdonképpen adókedvezményben részesülnek, ami igazán nem lehet célunk. Ez lenne tehát a közérdek védelme?

A bonok kibocsátása olyan injekció lenne, amelybe a beteg, akinek már ugyanis gyenge a szíve, könnyen belepusztulna. Hogy a cikk hasonlatánál maradjunk, mi bizony a józanabb megoldást választjuk, bármennyire propagálja is a cikk, hogy tegyük félre a megoldást, hajrá, elő a késsel és vágjunk.

Enyhén szólva ugyanis túlzásnak találjuk a cikkíró által hangoztatott

életünk legkisebb megrázkódtatása mellett oldjuk meg. Azt tartjuk szem előtt, hogy ma csakis közérdek létezhetik és az egyéni érdekek némuljanak el a régi, de örökéletű shakespeare-i bölcsesség alapján, hogy még a „jó” is hajjon meg a „jobb” előtt.

Egyben örömmel veszem tudomásul, hogy a fiatal, de férfias és tettekre kész elhatározásokról tanúságot tevő „Nemzeti Bizottság” a kérdés gyors elintézésére ankétot hív egybe a szakemberek bevonásával.

„Sic itur ad astra”!

Pista bácsi

dezetet” a Palmer-féle banking principlevel összehasonlítani! Ez tudniük kell a vegyes arany- és váltófedezet elve. De a váltók közül csak azokat a váltókat engedélyezi, amelyek a nemzetközi forgalomban primának fogadják el. Mondjuk pl. Schweireische Creditanstalt, vagy Lloyd bank váltóját.

Debrecen város birtokait, amelyet egy közelgő földreform feloszthat, a legnagyobb jóhiszeműségünk mellett sem tarthatjuk ilyennek. Nem is beszélünk a „banking principle” másik lényeges kellékéről, a mobilizációról. Az arany és a jó váltó mégis csak mobilabb, mint a debreceni Nagyerdő! Mi tehát bármennyire is fiatalok vagyunk, e téren mégis csak a józanabb megoldást választjuk és a bonok kibocsátását nemcsak félmegoldásnak, hanem öngyilkosságnak tartjuk. Megerősíti ezt a véleményünket az a tény is, hogy a javaslat szerint ez a kibocsátott bonok személyi kiadások fedezésére szólna. Vajjon kibocsátásuk ekkor nem félmegoldást jelentenek-e?

Mert mi lesz jövő elsején? Ujra ki kell bocsátani bonokat! Ha pedig egyszer elindultunk ezen az uton, akkor nincs megállás. Olyan infláció lesz belőle, hogy a történelmi példák eltörpülnek mellette. Mert a közgazdasági tudomány tanítása szerint éppen azt nevezzük inflációnak, ha a forgalomban levő bankjegymennyiség a személyi kiadások következtében emelkedik. A bonok kibocsátása tehát tipikus esete az inflációnak, úgyhogy bármennyire sajnáljuk, a történelmi példák nemcsak megállják a helyüket, hanem óva intenek, mert ott mégis csak nagyobb egységekről volt szó, amelyek mögött államhatalom állt, itt pedig csak egy városról, legfeljebb egy megyéről van szó!

Hogy az általunk ajánlott megoldás nem félmegoldás, az is bizonyítja, hogy ezen az uton indult el a felszabadított ország népe. Szegeden nemcsak az adókat hajtották be, hanem buzakölcönt is jegyeztetnek, tehát a bizalom helyreállítása mellett csalogatják elő a tőkét, hogy az a kéz érdekében felhasználható legyen. Mert eddigi cikkeink alapján szilárd meggyőződésünk az, hogy pénz van elég, csak meg kell fogni. Már pedig ez az igazi közérdek, és nem a bonok mezébe burkolt infláció! Igen tanulságos példáját nyújtja a pénzszerzés terén Körösladány esete. Ez a 9000 lelet számláló nagyközség bátran és férfiasan oldotta meg a kérdést. A „félmegoldást” választotta és ennek eredményeképpen nemcsak a tisztviselőknek juttatnak fizetést, nemcsak a MÁV ottani alkalmazottainak adnak segélyt, hanem horribili dicitu, kényszermunkásaikat is fizetik! És mindezt akkor, amikor közpénzeiket szintén elvitték. Ezeknek az embereknek volt szívük hozzájárulni a vagyonokhoz. Először is bűntették, mégpedig pénzbírsággal azokat, akik eddig kivonták magukat a közmunkák alól. Nem felmentést adtak pénzért, hanem a renitenseket büntették. Másodsorú szükségadót vetettek ki a község minden lakosára. Az adó alapja az 1943. évi adóalap volt, mértéke pedig progresszíven 10-30 százalék.

A behajtást pedig a legerélyesebben hajtják végre. Be is folyik rendszeresen. Pedig kezdetben a gazdák ott is panaszkodtak, hogy nincs pénzüik. „Add el birtokodat, vagy pedig kiszállunk és azonnal elvisszük onnan amit találunk” — hangzott a községi tanács kategórikus válasza. Az eredmény pedig az volt, hogy egy hold föld sem cserélt gazdát és egy végrehajtást sem kellett foganatosítani, mert el került a pénz, hol a ládafiából, hol a harisnyából.

Körösladány biztosan nem gazdagabb pénzben Debrecennél, de talán gazdagabb szívben és áldozatkészségben. Ezért tudta ösztönszerűleg a helyes megoldást választani. Megoldásával pedig példát mutat, mert áldozatokat hozni sokkal nehezebb mint „bonokat kiállítani”.

Erre tényleg elmondhatja Pista bácsi, hogy „Sic itur ad astra”!

Tisztelő öccse:

Róbert.

Hirdetmény

Értesítem Debrecen város községét, hogy az orosz Parancsnokság utasítása értelmében az összes, bármilyen címen kiadott orosznyelvű igazolványok a mai nappal hatályukat veszítették.

Igazolványt ezentúl csak a debreceni redőrkapitányság politikai ügyosztálya állít ki, mégpedig oly módon, hogy a munkaadó, közület, Iparkamara stb. által a közmunkaellenőrzőlap üzemi igazolási rovatában történő bejegyzést ellenőrizi.

Debrecen, 1944. december 18.

Dr. Szilágyi József sk.
rendőrfőkapitány

A NÉPLAP

előfizetője már
kora reggel olvassa
a legújabb híreket

Fizessen elő
Ön is!

— Griumann könyvkereskedés alkalmazottai jelentkezzenek a Griumann könyvkereskedésben.

SZENDI SÁNDOR

szül. 1926-ban, október 15-én eltávozott Debrecenből Tiszacsegére munkatáborba,

BÁRKI TUD RÓLA

magas jutalom ellenében értesítse aggodó nagyszüleit és edesanyját. BALOGH Sándor kocsmáros, Kassa-ut 33. Néplápról szembe.

beni

— mon

Az egyetem Kollégiuma totta évnyel megel katolikus rendezett részt. Az Simon Lás megnívó rán felvet okozta M fáját.

„Nem mondotta történet, ha kell látni ami törté kelül mufa ebben a p szü ideig és önámít éppen az szolgálatá intézmény valóságra. metország hitlerista egész emk katasztróf rol is, uralmi re hibákat t kor mink és nemz jaról.”

Ezután dr. igazg az első vi nehézh lyett, hog kes és de zelt volna vel szöve perialista a háború arra le hogy ello meg és f kel nagy tek el.

Ezután gató: „S is, hogy ket pedig jának, m vezett, m náit ki, Némets ellenünk más kise a felelős zaimain szegyenb homlokuk gyunk H selnie ke az egész lág szá előtt és telligenci gyenbély is, amely volt érde rut nem A ma

Ka

kön

„A hitleri Németország sodort le bennünket a nemzeti becsület útiáról”

— mondotta Simon László igazgató a gimnázium megnyitó ünnepén

Az egységes debreceni gimnázium ma délelőtt 10 órakor a kollégium oratóriumában tartotta évnyitó ünnepét. Az ünnepet megelőzően a protestáns és katolikus ifjúság külön-külön rendezett istentiszteleteken vett részt. Az évnyitó ünnepén dr. Simon László igazgató tartotta a megnyitó beszédet, amelynek során felvetette azt a kérdést, mi okozta Magyarország katasztrófáját.

„Nem elég azt tudnunk — mondotta az igazgató —, hogy mi történt, hanem azt is világosan kell látnunk, ki a felelős azért, ami történt? Határozottan rá kell mutatnunk, kik a bűnösök ebben a pusztulásban. Elég hosszú ideig folyt itt már az ámitás és önámítás, itt az ideje, hogy éppen az iskolákban, az igazságszolgáltatásban e leghivatottabb intézményekben, mutassunk rá a valóságra. Beszélünk kell Németország bűnéről, mert hiszen a hitlerista Németország sodorta az egész emberiséget e szörnyűséges katasztrófába és beszélni kell arról is, hogy a bűnös német uralmi rendszer milyen magyar hibákat tudott kihasználni, amikor minket is lesodort a nemzeti és nemzetközi becsületesség útiáról.”

Ezután kifejtette Simon László dr. igazgató, hogy Németország az első világháború után valóban nehéz helyzetbe került, de a helyzet, hogy súlyos problémáit békés és demokratikus úton igyekezett volna megoldani, a nagyjökével szövetségelt hitlerizmus imperialista háborút indított. Hogy a háborút a németek akarták, arra legényesebb bizonyíték, hogy ellenfeleiket ők támadták meg és fölényes felkészültségükkel nagy kezdeti sikereket is értek el.

Ezután így folytatta az igazgató: „Sokat beszélhetnék arról is, hogy minket, magyarokat, akiket pedig kezdettől fogva barátjának, majd szövetségeseinek nevezett, milyen galád módon használt ki, csapott be a hitlerista Németország, hogyan uszította ellenünk a hazai németeket és más kisebbségeket. Németország a felelős érte, hogy a háború borzalmain kívül viselni kell azt a szegénybélyeget is, amely ott ég homlokunkon azért, mert mi vagyunk Hitler utolsó csatlósa. Viselni kell ezt a szegénybélyeget az egész magyar nemzetnek a világ szabadságszerető nemzetei előtt és nekünk, úgynevezett intelligenciának, viselni kell a szegénybélyeget a magyar nép előtt is, amelynek ez a háború nem volt érdeke, s amely ezt a háborút nem is akarta!”

A magyar közelmúlt hibáiról

dr. Simon ezeket mondta: „1848 nálunk nem oldotta meg teljesen a nemzeti kérdéseket és ezért 1918—19-ben, amikor egy vesztett és szintén nem a magyar nép érdekeiért, főleg német imperialista érdekekért viselt háború elemi erővel sodorta a magyar népet belső kérdéseinek megoldása felé, az érdekelt birtokosok Magyarország akkori külső ellenségeivel fogtak össze és francia, cseh és román támogatással leverték a magyar munkásság és parasztság forradalmát. Lehet, hogy ez a forradalom sok tekintetben tévedett, de annyi bizonyos, hogy jogosult és időszerű volt. A forradalom azonban elbukott és a diadalmos reakció, a boldog birtokosok most ahhoz a fogáshoz folyamodtak, amely végül is egyik legfőbb oka volt szerencsétlenségünknek. Az ország megcsontításáért azokat a demokratikus pártokat állították oda bűnbakul, amelyek az 1918—19-es forradalmat vezették. Azokat kiáltották ki országvesztőknek, akik kezdettől fogva hangoztatták, hogy azt a háborút csak elveszteni lehet. Ezeket kiáltották ki országvesztőknek, noha ezek a pártok abban az időpontban, amikor az ántánt az utódállamoknak ítélte Magyarország területrészeit, mégcsak a tehetetlen ellenzék szerepét játszották. Mert nem igaz az, hogy a múlt háborút a demokratikus erők úgynevezett destruktója miatt vesztették el, hanem elvesztettük ugyanazért, amiért a mostani háborút: mert belementünk olyan erőviszonyok között, amilyenekben csak veszteni lehet. 1920-tól kezdve a megmenekült régi rendszer a forradalmat tette Trianonért felelőssé és minden becsület-szándékot az országvesztők szegénybélyegével bénított meg. Soha kedvezőbb alkalom nem volt, hogy a magyarság befelé forduljon és megkezdje régi kérdéseinek megoldását és mégis, első perctől kezdve, az egész propaganda és nevelés csak egyetlen kérdés körül forgott: a revízió körül. A szétszabdalt ország még vérző sebeivel takarta el az uralkodó rendszer azokat az emberetlen belső állapotokat, amelyek miatt már akkor is szegénykezünk kellett egész Európa előtt. Ez a délibábos irredentizmus vezette a magyarságot a szegényletes hitleri szövetségbe és a mai bukásba. Szerencsétlenségünk gyökere tehát az a tény, hogy uralkodó-osztályunk a belső reformok elodázására egy másik, a történelmi erőviszonyok miatt megoldhatatlan kérdést tartott állandóan felszinen. Ha politikai rendszerünk egészen ez év március 19-éig nem is volt fasiszta vagy nemzeti szocialista, egész berendezésünk lényege: megoldatlan társadalmi kérdéseknek

más kérdésekkel vagy hazug álcákkal való leplezése, a nevelés tengelyébe pedig már csak ezeknek az álcáknak állítása annyira nemzeti szocialista módszer, hogy semmi csodáltnivaló nincsen azon, hogy a hitlerista csatlósok sorában Magyarország maradt az utolsó.

A nagyhatású igazgatói beszéd

Egy hivatal, ahol nem érnek rá a felekkel sokat foglalkozni s ezért ügyeiket azonnal elintézik

Füllesztő meleg és szinte türelmentlenül rossz az Iparkamara és az Elsőfoku Iparhatóság helyiségének levegője. Aránylag kis szoba s benne rengeteg ember. Az íróasztaloknál hivatalnokok dolgoznak, de léptenyomon odamegy hozzájuk egy-egy érdeklődő fél. Iparosok, munkások, kereskedők,

Miféle kérdések, problémák merülnek fel, hogyan intézik el azokat?

Özv. Nagy Sándorné meglepődten meséli, hogy fia ácsiparra kért engedélyt, s azt már holnap meg is kapja. — Legjobb nem kell olyan messzről többször bejárnálni — örült neki. Nyolc napra ígérték, meg is lesz.

Horváth István, a közműtér fényképész ismét úticélt nyit. A helyiség már megvan s jellemző a megváltozott helyzetre, hogy ott tartózkodásunk ideje alatt már az engedélyt is kézhez kapta. Most már csak a helyiség takarítása, a rollók, üvegek kijavitása van hátra. Elismeréssel beszél dr. Harsányi Imréről, az Iparkamara és Elsőfoku Iparhatóság jelenlegi vezetőjéről, aki a legnagyobb türelemmel, szeretettel intéz mindent. A hozzáfutólók ügyét sajátjának tekinti, egyáltalán nem bürokratikus. Horváth István közben elmondja, hogy egészen idáig a kórházakban dolgozott. A sebesültek töréseit gipszelte s oly sikerrel, hogy az orosz orvosok három alkalommal is el akarták vinni magukkal. Elemezése, lakása, fizetése igen jó lett volna, de 70 éves édesanyja, felesége, kislánya és a fotoszakma iránti régi szeretete Debrecenhez kötik...

Fekete Lajos kávémérő- és étkezde engedélyt kér. Nagy reményeket fűz hozzá, hogy nagyszámu családtagjainak megélhetését biztosíthassa. Persze, nehéz a szállítás, de majd csak megoldja valahogy. A tej és kávé egyelőre távoli tervek, de a jó koszt sem megvetendő, amely a régi Waldblott-helyiségben remélhetőleg hamar a közönség rendelkezésére állhat. Biztos benne, hogy ügyét rövidesen elintézik.

A rövid, gyors elintézési módot dvelv Harsányi Imre dr. is. Átke

a következő szavakkal végződött: „Hazugsággal fertőzött szellemi életünkben rendkívül nehéz feladat a tanulmányi feladatok valóban azzá tenni, ami az értelmiség feladata egy demokratikus államban, hogy tudniillik az egész népet, szíve és lelkiismerete legyen. Ezt a feladatot kell a mai súlyos viszonyok közt az iskolának megoldania, és pedig késlekedés nélkül, mert ne feledjük, hogy nemzetünk számára csak egyetlen útja van a felemelkedésnek: ha mi is teljes szívvel és őszinte meggyőződéssel beállunk a szabadnemzetek harcos táborába.”

fogó tekintettel rögtön észreveszi az egyik embert, kinek csak párpercnyi beszélőnivalója lehet. Hosszadalmasabb tárgyalását félbeszakítva hozzasiel, hogy ne vesztesse idejét a másik.

Ő és az egyik előzékeny tisztviselő: Bocnár Julia pillanatok alatt elitzi Pönyink Istváné ügyét is, aki férje cipésmestervizsgájának letétele iránt érdeklődik. A tennivalókat fel is írják neki, s t rövidesen egy iv papír is előkerül, hogy a kérvényt azonnal megírthassa.

Bóth Andor ócskavaskereskedő egy igazolásiért jött. Valószínűleg épp oly hamar megkapta, mint ahogy a többiek kérését teljesítették.

A rövid félóra elég volt ahhoz, állapíthassuk meg: itt nincs semmi hiba, nincs paragrafusokhoz ragaszkodás. Megértést, türelmet, segíteni-akarást tapasztaltunk.

Elmenőben a folyosón, az asztal mellett ülve ismét megpillantottuk Pönyink Istvánét. Mellette az egyik tisztviselő a kérvényét fogalmazta...

A Független Kisgazda-, Földmunkás- és Polgári Párt irodája az Arany Bika-szálló félemeletén (bejárát a József kir. herceg-utcai oldalon, a trafiknál) működését folytatja és zavartalanul a tagok rendelkezésére áll.

Felhívjuk a vidéki és körzeti párt szervezeteket, hogy a pártvezetőséggel sürgősen lépjenek érintkezésbe.

Hivatalos órák: 9-től 12-ig és 3-tól 5-ig (magyar idő szerint).

10 nap mulva működni fognak a toronyórák

A város intézkedést tett, hogy a debreceni toronyórákat mielőbb javíttassák ki, hogy a közönség tájékoztatását megkönnyítsék. Az órák kb 10 nap mulva működni fognak.

Karácsonyra

lombtűrészkészlet, gyermekjáték, korcsolya nagy választékban kapható

Sesztina Lajos
vasnagyszerű kereskedésében.

Karácsonyra

szoltár, imakönyv, képes-mesés- és ifjúsági könyvek

a „Méliusz”

könyvkereskedéséből

Tartós ondolálást

hajfestést készíttessen

Köhöny Lászlóné-nál,
Zéchenyi-u. 2. Kistemplom mögött

Cégtáblát

teljesen ingyen készíttessen

JUHÁSZ

címfestő mester

Sas-utca 2 sz., az udvarban

Beszélgetés egy orosz kapitánnyal

Négyen ülünk az asztalnál: a kapitány, a sofőrje és mi ketten barátommal.

Nézem a kapitányt, az egyszerű egyenruhát és arra gondolok, hogy nálunk öszedőlt volna a világ, ha egy magyar kapitány egy asztalnál evett volna a sofőrjével, aki csak szakaszvezető és az, hogy ilyen ágrólszakadt vándorokat invitáljon vacsorára, mint mi vagyunk, az egyenesen elképzelhetetlen.

Lassan indul a beszélgetés, ami nem is csoda, tekintve csekélyke kis orosz tudásunkat és az, hogy egyáltalán megindul, az is csak a kapitánynak köszönhető, aki négyszer-ötször is elismétel egy-egy szót és olyan jóindulattal és buzgalommal magyaráz, hogy mégis csak megértjük egymást.

Mikor aztán a foglalkozásunk után érdeklődik és kiderül, hogy a barátom mérnök, örömmel közli, hogy ő is az, úgy civilben, mint katonaként.

Most érdekes irányba terelődik a beszélgetés. Elmondom a kapitánynak, hogy a német propaganda azt hangoztatta, hogy náluk két-három család lakik egy szobában, közös konyhában főz egy egész bérház, meg hogy fürdőszoba csak kiváltságosoknak van.

A kapitány jóízűt nevet.

Figyeljenek csak ide — mondja — feleségemmel és két gyermekemmel háromszobás lakásban lakom Moszkvában, egy hatemeletes bérházban. Van ebédlőnk, hálószobánk és gyermekszobánk. Fürdőszoba nemcsak nálunk van, hanem a legkisebb egyszobás lakásban is. Ehhez jön a konyha, benne gáztűzhely, kamra és egyéb mellékhelyiség.

De ne gondolják, hogy ezt a lakást azért tarthatom, mert mérnök vagyok. Ugyanabban a gyárban dolgozó munkás szintén ilyen lakásban lakik, feltéve, ha családapa. Ha csak felesége van, két szobát bérelhet.

Most fizetésekre és árakra terelődik a szó, és most már gördül a beszélgetés, mert a számokat ujjunkkal leírjuk az asztalra és ez egyszerűvé teszi a dolgot.

Őt is érdekli, hogy milyenek a mi viszonyaink, így a barátom is buzgón rajzolja az asztalra az ő jövedelmét.

Megtudjuk, hogy 1943-ban Moszkvában 1200 rubelt keresett egy gépgyári mérnök. Ez körülbelül megegyezik a barátom akkori jövedelmével, ő is 1200 pengő körül keresett számszerűleg.

Vizont ugyanakkor Moszkvában 1 tojás 30 kopekbe került, minálunk meg a háromszorosába.

A férfiruha náluk minőség szerint 100 és 200 rubel között mozgott, ugyanakkor nálunk 600 pengőn alul nem lehetett ruhát venni.

Ezekből is láthatjuk, hogy bizony jobban élt az orosz nép,

mint a csupán jelszavakkal tömött magyar dolgozók.

Beszélgünk még sok mindentől a kapitánnyal. Mesélt a moszkvai földalattiról, autóbuszokról, mozikról, színházokról.

Nevetett, mikor meséltük, hogy a fasiszták azt híresztelték, hogy náluk a színház csak a propaganda szolgálatában áll.

A legyőzhetetlen

*Elszánt arc, kemény atlétia-termet,
Spartacus-szal küzdött egykoron.
— Véres végé vált a büszke kezdet:
Bélyeg sült belé a kintpadn.
Azián Gullibá korbácsolák,
Sirja lett a Rhodamus-folyó,
Am az eszme él, átéli sorsát,
Él a hős rabzsolga-lázadó!*

*Él! Újjáéled halála földjén,
Átszárnyalt tizennyolc századot,
Csak kacag Versailles minetés
hölgyén,*

*Marseille-ből hozott új dallamot.
Majd új zsarnok rak jarmot nyakába.
Al-ai-csőség. Sok jaj. Moszkva ég.
Tűzbe vész utolsó suttogása:
„Él a forradalmár — el a nép!”*

*Am az eszmét meg nem gyilkolhatták:
Pétervárott reszketett a cár,
Mert földjén fogan: az új szabadság,
Új hős támadott: a proletár.*

A Demokrátiás Ifjúsági Szövetség József Attila-ünnepélye

Tiszteletreméltó igyekezet és becsületes kultúrszándék jellemezte az Ifjúsági Szövetség vasárnapi bemutatóját. A beszédek, szavatok és zeneszámok között még nem volt meg ugyan a kellő egység, az összeköttetés, de kezdetnek, első lépésnek ez az ünnepély is megfelelt.

Megnyitót és keretet a távollévő Juhász Gézának G. Szabó Kálmán által felolvasott előadása adott. Ő is kihangsúlyozta a kezdeti jelleget, melynek kiépítése az ifjúság feladata. József Attiláról, a színe jelképpé, „eszmevé finomodott” költőről Antai Gábor beszélt, míg verseket Juhász Izabella, Kraft Lóránd és Molnár Tibor adtak elő a költőtől. Ki kell emelnünk Kraft Lórándot, aki oly intellektuális hűvvel, oly fegyelmzett szenvedéllyel adta elő az „Eszmelet”-et, hogy a közönség megújráztatta. De a másik kettő

Nem tudunk opera címet mondani neki, amit nem ismert volna és kedvenc operáiból részleteket füttyült el nekünk.

— Szpaszibal! — köszöntük meg a tájékoztatást s arra gondoltunk, hogy mennyi dogmával, tévtannal tömték éveken keresztül az igazságtól féltve óvott magyar nép fejét és hogy milyen nagy árat kellett fizetnünk elbódításunkért.

*— Moszkva. Régi vér felett új élet,
S bár a Donnál tört fen ellene
Néhány ellenforradalmár véreb, —
Él október büszke szelleme!*

*Almodj békén, bátor oktróbista!
Zsarnok nem tiporhat hantodon:
A szabad-ág szent emléke tiszta:
Hanvaiból új hóst szült a Don.
Hitler rablóhordait kiüzte,
S rázsát áll a nagy szovjet-hazán,
Lélek ez, mit fegyver sohse győz le!
Él a doni hős: a partizán!*

*Százsor is meghalhatott a teste,
Mindig újra s újra szü etett,
Es ragyogva ég az égre festve,
Hősök, népek, országok felett.
Spartacus-tól a hős partizánig
Egyenes, töretlen út halod:
Es alatta egy csillag világít,
Egy a lélek, mert örök — szabad.*

Radó György

is — bár nem képzett előadóművészek — izléseken és mégis hatásosan oldotta meg feladatát. Az ifjúság szavalókórusa a „Mond mit érlel”-tel szerepelt, a hanganyag frisse és pompás, de hiányzott az összmunka, a jó rendező keze. Vagy talán csak az idő, mely kiműveli, összhangba hozza, megtanítja szavalni a kórustagokat. Az énekkórusról ugyanez a véleményünk.

A zeneszámoknak — bár nem illeszkedtek be szervesen a József Attila nevében rendezett ünnepélybe — nagy sikerük volt. Hüchl Margit, Szendy Tihámér, Ujjalussy József de különösen a rendkívül tehetséges kis Vásáry Tamás sok tapsot kaptak.

A közönség lelkesen méltányolta a szereplők munkáját, a meginduló debreceni kultúrelélet.

(ag)

Egy magyar partizán emlékére

Keresztnevén Bertinek hívták; vezetéknévét nem tudom. Földműves volt, harmincnégyéves, nőlen. Termete középmagas, haja barna, borotváltarcú. Amikor meghalt, sírjára nem állítottak fejét, harangot nem kongattak érte, gyászbeszédet nem mondtak felé. Emlékeztessen rá e néhány nyomtatott sor; mert meg kell emlékeznünk róla.

Királyhelmec környékén bujdosunk a németek elől, meg Szalasi csendőrei elől. Nádásokban, erdőkben hálunk, a kényszermunka nyomorúságából megszökött munkaszolgálatosok és falubeli férfiak, köztük tizenhatéves fiúk és ötvenéves nagyapák, akiket Németországba kényszermunkára vagy a frontra akart hurcolni a német zsarnok és nyilas cselédje, hogy fertőző életét az ő vérükkel próbálja meghosszabbítani. Atázva, fázva, éhesen, fegyvertelenül, kakastollasok elől juíva vártuk a szabadító orosz csapatokat. De Csapnál megállt az orosz front és mi elhatároztuk, hogy mindenképpen átcsúszunk a német-

magyar vonalakon keresztül az oroszokhoz. De Berti, a helmeci paraszt, mást ajánlott.

— A német meg a nyilas a magyart meglopi, megcsali, elárul — mondta. Bizzuk csak rá, ő szeret majd puskákat, kézigranátokat és akkor megkezdjük a partizánharcot a németek ellen, mégpedig úgy, hogy meg fogjuk támadni ételmisszer- és lőszerutánpótlást szállító szekereiket. Aki erre a harcra hajlandó, az maradjon és várja meg, amíg ő visszajön, a többi pedig keressen biztosabb helyet magának.

És Berti még aznap elment tőlünk, hogy fegyvert szerezzen. És elment ugyanakkor még két ember, hogy biztosabb helyet keressen magának.

Négy napig vártuk Bertit és a fegyvereket, de hiába. Voltak, akik haragudtak rá; voltak, akik neveitek rajta, hogy elhagyta a bátorsága; de akik jobban ismerték, azok komolyan aggódtak érte. A negyedik napon pedig mindannyian elfeledkeztünk Bertiről, mert e napon, november 26-án, ködös vasárnap délután megindultak valamerről az orosz tankok és elsöpörték az útról az idejében eltakarodott németek

Sztálin!

Csunya, nagyon csunya emberi tulajdonságot fedeztem fel magamban tegnap délután. Irigy voltam

Bizony — hiába próbálom szépileni a dolgot, hiába próbálkozom ezer magyarázattal — kétségtelen és letagadhatatlan tény, hogy egy pillanatra felébredt bennem az irigység érzése.

Ketten álltunk a könyvesbolt előtt. Társam idősebb, hosszubajszu orosz katonc, ki tudja, hány ezer kilométer messzeségből került ide hozzánk, de ha nem lenne rajta az orosz egyenruha, nyugodtan gondolhatnám, hogy innen jött egyenesen a Hortobágyról, olyan otthonosan és magabizóan áll az idegen város utcáján.

Nézük a kirakatot, az új Sztálin-életrajz skarlátpiros borítólopját. Betűzeti a szokatlan latinbetűket. Nehezen megy. Aztán egyszerre felcsillan a szeme: sikerült a feladat megoldása.

— Sztálin — közli az eredményt önmagában.

Aztán elismétli még egyszer, tudatára ébredve a szó jelentőségének.

— Sztálin!

De most már egész más hangon mondja. Az arcán tükröződnek az érzései, — mintha azt mondta volna:

— Apám!

Igen, az elhagyatott árvasgyerek irigysége volt ez, ami felébredt bennem a boldog fiúval szemben, akit apával áldott meg a sors. Ar egyetlen szóban benne volt egy kétszázmillió népek bo dopsága és meglegedettsége: van, aki gondjukat viseli, aki vezeti őket.

Irigykedtem. Csunya, fájdalmas érzés volt.

Arra gondoltam, vajjon mikor lesz nekünk is egy ilyen szavunk...

H. F.

hátrahagyott nyilas szemétét. Mi pedig boldogan rohantunk a faluba, hogy üdvözöljük megszabadítóinkat.

A faluban megtudtuk, hogy miért nem jött vissza hozzánk Berti.

Egy zászlós megígérte neki, hogy hat katonával együtt megszökik csapatától, hozzánk csatlakozik és hoz magával géppisztolyt és golyósórót is. Berti sohasem volt nyilas, sohasem volt tiszt, csak közönséges földműves és becsületes ember; hitt az igazretben és örült az új harcostársaknak és a fegyvereknek. Estére beszéltek meg a találkozót és este a találkozónál körülfogta Bertit a zászlós úr és hat katonája. Elfogták, kegyetlenül megkínózták, azután Perbenyikre vitték a hadbírószálgó elé. Másnap délben pedig agyonlőtték Szalasi pribékjei.

Kenyeret, mézet és cigarettát adtak nekünk az orosz katonák és elindultunk a Tiszántúl, a szabadság felé; a helmeciek visszamentek házaikba, feleségükhöz, gyermekeihez; de Berti ott maradt Perbenyikben, a nedves novemberi földben, halálával is igazolva szavait, hogy „a német meg a nyilas a magyart meglopi, megcsali, elárul” és meöli! B. L.

Meteor mozgó

Ma kedden 3 órakor

Az utolsó dal

Főszereplők: Simor Erzsé, Bárczy Kató, Jávör Á, Sárdy János.

Jegyelővétel: délelőtti előadásokra 10 órától, A 3 órai előadásokra aznap déli 2 órától.

A Csokonai-színház tervei

Debrecen város hivatalos körei a mindennapi élet ezer gondja-baja közt sem feledkeztek meg a város közönségének kulturális igényeiről. Megbízást adtak a debreceni Ady Társaságnak, hogy vegye kezébe az elárult színház ügyeit. Felkerestük hát a Társaság egyik vezetőjét, szellemi életünk egyik kiálóságát s kikérdeztük, hogy hányadán áll a színház kérdése.

„A színház megindítása több szempontból problematikus — választotta a kitünő esztéta. Az Ady Társaság természetesen magáévá tette az ügyet és háromtagu bizottságot jelölt ki a nehézségek leküzdésére. Az első akadály a társulat hiánya. Megállapítottuk, hogy számbajelölhető színésztársulat mindössze hét-nyolc tartózkodik a városban, s így előreláthatólag ideiglenesen további műkedvelők bevonására lesz szükség. Már ebből is következik, hogy nagyobb szereplőgárdát igénylő darabot nem adhatunk elő.

Ilyenformán határozott programot adni most még korai volna. Egyelőre a megnyitó előadás körül folyik a megbeszélés. A vezetőség az enlített nehézségekre való tekintettel azt látja helyesnek, ha nem egész estét betöltő darabot ad elő, hanem egyelővonalosokat, reprezentatív jeleneteket a világrodalom magasabb alkotásaiból. Így szobakerült Tiborc jelenete a Bánk bánból, Az ember tragédiájának egyik scene, Móríc Zsigmondnak valamelyik egyfelvonásosa, s esetleg Tamási Aronnak egy mesejátéka. A külföldi klasszikus szerzői közül gondoltunk Sophoklesre: alkalmas lenne az Oedipus király egyik jelenete a dögvézsújtotta város véneinek kórusával. A shakespearei diktátor, Macbeth bukása is színi kerülhet. Teljes egészében előadható a Pathelin mester, hiszen kevés szereplőt, csekély színpadi felkészültséget igényel, anellett a legpompásabb bohózatok egyike, irodalmi értékű re-emű, amely mindenfajta közönséget egyaránt kielégít. Műelvelőkkel, a gimnázium önképzőköreivel előadhatónak Mórícztól a „Légy jó mindhalálig”-ot.

A társulat megszervezését s a műsor összeállítását avatott kézzel kezdtemeg Társaságunk kitünő fiatal titkára, dr. Kéry László. Az ő személye biztosíték a színház művészi színvonalát illetőleg. Egyelőre azonban a legnagyobb és legsúlyosabb nehézség gátolja a megindulást, a tökéhiány. Tökére és gazdasági szakemberre van szükség, jelenleg ez okozza a legtöbb fejtörést.”

Reméljük, hogy ha más nem, a közeljövőben a Nemzetgyűlés vagy a megalakuló kormány módját fogja ejteni valamelyes segély kiutalásának, s ezzel megindulhat kulturális hivatása útján a Csokonai-színház.

Benedek András.

Magas árat

F I Z E T E K
szövetekért, vászon-
ért, ke-enyékért,
uj és ócska férfi- és női ruhakért
H i v a s r a házhoz megyek
Piac-u. 59 üzlethelyiség

Nyílt levél Hajdú vármegye alispánjához

Ez történt Balmazújvároson

A vörös hadsereg közeledtének hírére Balmazújvárosról is elmenekült a községi vezetőség. A vörös hádsereg bevonulása után, amikor a község a fasiszta iga alól felszabadult, mi, a parasztság demokratikus hangadói reméltük, hogy községünkben is megvalósul az igazi népi és demokratikus szellem a vezetésben és a közhangulatban egyaránt. A dolgok alakulásában azonban súlyos sérelmek érték a község dolgozó parasztságát. A fasiszta községi vezetés ittmaradt árnyai: községi irnokok, hajduk, választott fejbőlöntőjások, kihasználva az orcsz parancnokság rendelkezését, helyükön maradtak.

Hogy helyükön maradtak azt megértjük, csak azt nem értjük meg, hogy miért nem nézett szét az alispán ur közöttük! Miért nem kérdezt meg bennünket, a község demokratikus polgárait, hogy milyen emberek maradtak itt? Hiszen az alispán ur nem ismerte a multjukat. Nem élt közöttük, nem tudhatta, hogy ki milyen tehetség és milyen gondolkodású. Az alispán ur kijött, a legelső embert akit talált a község házában kinevezte vezetőjének és rábízta, hogy állítsa össze a község közigazgatását. Akit kinevezett, fasiszta beállítottságú egyén, teljesen a régi rezsim befolyása alatt áll. Az új rendszerral szemben teljesen tájékozatlan. Fogalma sincs a demokráciáról. Fogalma sincs a parasztság elemi kívánágáról. Akiket az új vezetőjegyző kinevezett, szintén ilyen emberek. Műveletlenek,

tájékozatlanok csak egyszerű részesei voltak a régi községi bürokráciának. Tanácstalanok voltak és hozzánk fordultak segítségért. Mi vállaltuk a munkát, hogy teljes erőnk-ből támogathassuk a vörös hadsereget és a dolgozó parasztság érdekeit képviseljük.

Alispán ur! Ön kijött Balmazújvárosra nem kérdezt senkit, a parasztság megbízottait figyelembe sem vette. A vezetőjegyzőt hívta s vele az ő régi embereit. Együtt beszélték meg a folyó ügyeket. A nép megbízottait kizárták. Talán azt gondolták, hogy most is úgy van mint régen? Alispán ur! Hogy képviseli el ön a demokráciát?

A vezetőjegyzőt ezzel a viselkedésével fölbátorította arra, hogy mostmár tökéletesen a régi rend szellemében irányítsa a községet.

Mi, a parasztság demokratikus szellemű gondolkodói, nem engedhetjük meg, hogy a mi dolgozóinkról nélkülünk határozzanak. Ezért december 16-án a községi bíró, a református lelkész, a Független Kiszázdapárt, a Nemzeti Parasztpárt a Magyar Kommunista Párt és Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség képviselőiből megalakítottuk a Nemzeti Bizottságot.

Alispán ur! Mi új életet, más rendszert akarunk építeni, nem olyat mint eddig volt. Vegyen figyelembe az alispán ur bennünket, változtassa meg felfogását a parasztsággal szemben, mert mi már megtanultuk, hogy hova vezet a tömeges kizárásával folytatott politika. Kiss András.

Ujjaéledt

az Arany Bika

Debrecen közvetlen környékén még folytak a harcok. Az ágyúdörgés, harci zaj még jól hallatszott a városban, a megkínzott lakosság felzaklatott idegzettel még elzárkózott lakásának négy fala közé, a romok eltakarítása még úgyszólván meg sem kezdődött, amikor városunk egyik legnagyobb hírű épületén, az „Arany Bika”-szálló aajtán kifüggesztve megjelent a következő magyarnyelvű közlés:

„Az étterem megnyílt, reggeli, ebéd, vacsora kapható.”

Akik olvasták, nem akartak hinni szemüknek. Hiszen akkor örültünk, ha sikerült a legcsekélyebb enivalóhoz hozzájutnunk. Vésár nem volt, üzletek zárva, a fasiszta rablók gondoskodtak a forgalom megbénításáról, a város lakossága nem jutott áruhoz és mégis. Megnyílt egy étterem, mely ajánlkozott, hogy enivalót ad.

Federova asszonnyal, az igazgatónővel kívántunk beszélni. A legnagyobb szívéllyességgel állt rendelkezésünkre, bár saját szemünkkel láttuk, hogy azt a pár percet, amely az intervjúhoz szükséges volt, milyen nehezen szakította ki idejéből. Napirendjének csak rövid töredéke játszódtott le szemünk előtt, de ezalatt is tapasztaltuk, hogy ez a rendkívül elfoglalt, energikus és nagy szaktudású asszony milyen munkát végez azért, hogy Debrecen e híres sége ne maradjon tetszhalott, hogy aki akar, Debrecenben jól ehessen és kb. 80 munkatársát keresethez juttathassa.

„12 év óta dolgozom a vendéglátóipar-

ban. — mondotta — szakmám a szívemhez kötött és boldog vagyok, hogy munkám, amelyet az Arany Bika megnyitása érdekében kifejtettem, már kezd eredményt felmutatni. A katonai parancnokság parancsára fogtam hozzá és főleg neki köszönhetjük, hogy a polgári lakosság ellátását is bekapcsolhattam. Mindent elkövetek, hogy a harci cselekményektől megviselt Arany Bika újból helyreállítsam és a háborúeltűtű nővára emeljem. Szeretném, ha kismértékben hozzájárulnék ahhoz, hogy az emberek merjenek közeledni, szórakozni, társadalmi életet élni, elmúlna a bizalmatlanság és felesleges félelem időszakai.”

Elhűsöztünk. Nagyon-nagyon reméljük és szívből kívánjuk a legszebb eredményt.

Halál-óások. Pongor János gazdálkodó 76 éves korában elhunyt. Temetése kedden délelő 1 órakor a Kőzetemető 2. A. ravata-ozóterméből. Gyászolják: gyermekei, unokái és a kiterjedt rokonság. Lakás: Nemes-u. 6. Gebauer temetkezési vállalat.

Klinge Antal címestőmester 67 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 2 órakor lesz a Kőzetemető 11. A. ravata-ozóterméből. Lakás: Kar-u. 7. Danko temetkezés.

Székelyhídi László asztalossegéd 37 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 2 órakor lesz a Kőzetemető 11. B. ravata-ozóterméből. Lakás: Szeremlei-u. 22. Danko temetkezés.

FELHÍVÁS

MAGASJUTALOMBAN

részesítjük mindazokat, akik a gyártelepünkről elvitt gépek, szíjak, szén, tűzifa, gyógyszerek stb. nyomára vezetnek.

REX gyógyszervegyészeti gyár

Horthy Miklós-ut 3. szám.

Megindul a sportélet is

A társadalmi, gazdasági és kulturális élettel egyetemben, ha lassan, ha dőcögve, de megindul a sportélet is Debrecenben. Uglátszik, multkori felhívásunk még sem volt egészen hiábavaló, mert a sportolók látván, hogy nem száll le a Sportszövetség a mennyekből, maguk fogtak a sportélet megindításához. A kibontakozni kezdő debreceni sporttal kapcsolatban Bértöldi Béla detektivhez, a hírneves régi birkozóhoz és atlétához fordultunk, aki a következő felvilágosítást adta:

— Vasárnapra összehívtam a debreceni sportegyesületek vezetőit, hogy lássuk, mi is a helyzet. A helyzet elég kedvező, A birkozó-sport, melynek most van a legnagyobb idénye, már megindult a va-gongyár tornate mében. Darányi, Németh és a többi Debrecenben tartózkodó neves birkozók már nagyban gyakorolnak. Csak szőnyeg nincs, de majd kerítünk azt is, mert most az a helyzet, hogy az eddigi egyesületek, — a DVSC, a DMT és a DEAC — nem fogják az eddigi elhárított egyesületi életet élni, hanem összetartanak, mindegyik azzal segít, amivel tud. A kosárlabda frontján a vasutasok kitünő termet áll rendelkezésünkre, mely egyáltalán nem sérült meg. Már összeállnak a csapatok, megkezdjük a tréninget. Ami az uszósportot illeti, a város már belement, hogy legalább hetenkint egyszer hideg víz álljon a sportoló dolgozók rendelkezésére és legalább 3 óra hosszút.

Miután az eddigi piacutcai sport-székházat bomba érte, a debreceni Sportszövetség — mely az eddigi rezsimmel ellentétben most már a diákokat is belevonhatja munkájába — a Rákóczi-u. 30. sz. alá fog költözni. A beköltözés idejéről, a hivatalos órákról stb. majd értesítjük a sportolókat. Itt aztán megkezdjük a tavaszi sportok — futball, stb. — előkészítését is. Még egy sportról szeretnék szólni, a tornáról, mely eddig eléggé el volt hanyagolva. Szeretnénk ezt is közösségi sporttá, közösségi művészetté fejleszteni s örömmel jelenthetem, hogy Debrecenben van Gyenes György, a híres tornász és torna-pedagógus, aki nagy segítségünkre lesz. Itt is hiányszak a szerek és ruhák, de rendelkezhetőleg ezt is meg fogjuk oldani.

Bértöldi Béla nyilatkozata feljogosít bennünket, hogy a legreményesebb várakozással nézzünk a debreceni sportélet elé. Reméljük, nem fogunk csalódní. (ag.)

Hirdetmény

Felhívja a városi adóhivatal azokat a közmunka-elezetteket, akik a közmunka-elezettségüket meg akarják váltani, hogy a megváltási összeget (navonta 30 P) I. no 20 tól 27-ig bezárólag a városi adóhivatalnál, I. em. 9-10. szobában a hivatalos pénztári órák alatt, delelőtől fél 8 órától délután fél 2 óráig befizethetik.

Befizetés csak a rendőrség által a bejelentés alkalmával kiállított „Közmunka-ellen-rzó ap”-leazolvány bemutatásával ezközlhető. A befizetés ugyanis abban lesz nyugtázva.

Gyarak, intézmények, köz- és magán-hivatalok, ipar- és kereskedelmi vállalatok, üzletek, csadók a befizetéseket egy megbízottuk által teljesíthetik, aki az összes befizetést „Közmunka-ellen-ozólap”-igazolvány tartozik magával hozni s bemutatni.

Rostata arélen-tári-apon befizetés egyáltalában nem teljesíthető.

A december hónapban egy óra telje stett belezés 1945 január havi közmunka megváltásra vonatkozik.

Debrecen, 1944 december 16.

Városi adóhivatal

SAKSZERVEZETI HIREK

Felhívjuk az összes kereskedelmi alkalmazottakat (a munkanélkülieket is), hogy a következő közgyűlésünkön szerdán délután 2 órára jelenjenek meg. A közgyűlés tárgya: a szakszervezet megalkotása, a vezetőség megválasztása és a megoldásra váró kérdések tárgyalása. A közgyűlés helye az Arany János-u. 2. sz. szakszervezetek helyisége.

Közlemény

Az elhagyott üzletek árukészletének kiadását a Püszkerkereskedők Szövetségénél (Piac-u. 41.) ma, december 19-én megkezdjük. A vásárolni szándékozók igényüket a Szakszervezetek Termelő Bizottságánál (Arany János-u. 2.) jelentsék be.

Felhívás. Felhívom azokat, akiknél bármilyen sporteszközök tárgya (futballgép, labda stb.), akár megvásárolt, akár jogtalanul vannak birtokukban, 1. év december hó 21-én, csütörtök déli 12 óráig szolgáltatassák be a Rendőrkapitányság II. emelet, 79. sz. szobájában (Kossuth-u. 20. sz.), ellenkező esetben büntető eljárást indítunk ellene. Debrecen, 1944 december hó 18-án. Dérföldy Béa.

Felhívás. Felhívom az összes Debrecenben lakó mérszamosmerek és segédek, hogy a hó 19-én a délelőtti órákban a közvilágításon jogkövetkezmények terhe mellett a vagyonidőszakban zolt igazgatóval jelen kezesnek. Rendőrlőkapitány h.

Hirdetmény. Mindazok, akik lovakkal, 2 éves elüli ökrökkel, vagy bivalyal rendelkeznek, de a menedzser azokról lebélyezés végett ezidáig még nem vezették elő, vagy a e utóbbi vizsgálat alkalmával ellettek küldve, állataikat december hó 20-án és 21-én, szerdán és csütörtökön a mentelen lebélyezés végett annál is inkább vezessék elő, mert ellenkező esetben a náluk lévő lovakat, ökröket, bivalyokat a mentelen A demu atárral előveze e d minden ló és csikó — tekintet nélkül azok korára — továbbá minden két éves felüli ökrö és bivaly. A tulajdonjog igazozásához szükséges okmányokat, vagy egyéb irásokat mindenki köteles elmutatni. Debrecen, 1944. évi december hó 18-án. Polgármester.

Felelős szerkesztő: Radó István.
Felelős kiadó: Dr. Farkas István
Kiadja: a „Szabadság” nyomda- és kiadóvállalat Debrecen,
József királyi herceg-utca 16. szám.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSEK DÍJSZABASA. Állás- és lakáshirdetések: hétköznap szavanként 40 fillér, vasárnap 50 fillér; egyéb hirdetések hétköznap 50 fillér, vasárnap 60 fillér.

Szakk munkásokat a szakszervezet közvetlenél, Arany János utca-2.

LEVELEZÉS

Kimondatlan intelligens 20-30 közötti leánnyal ismeretséget kötne alacsony barna férfi. „Egyedül vagyok” jelígre. 58

MUNKA

Fodrászról állást keres jobb üzletbe azonnalra. Péterfia 40. I. em. 9

Fodrászegéd felvétetik és egy tanulócsány. Boczán Sándor fodrász, Szent Anna-utca 2. 53

Bejárónő felvétetik. Péterfia-u. 29. Jelentkezés házmesternél egész napon át. 40

Kifutófiú azonnalra felvétetik. Cím: Tiszántúli Ruha- és Fehérneműüzem Vár-u. 2. Főemelet. 20

Egy önállóan dolgozni tudó sütőegéd felvétetik. Szalay sütőde, Csapó-utca 73. 22

Csomagolni tudó segédet felveszek. Szentesi Ferenc. Simonffy-utca 2/c. Jelentkezés 8-9 között. 27

Házfelügyelőt, megbízható, felvesz a Zsidó Szövetség 27

Szerelőt felvesz Nagy, Szent Anna 8. 37

Magános férfi kvartélyba felvétetik. Dembinszky-utca 10. 12

Férfiszobásba keresek azonnalra nagymunkást, kézmunkást és nadrágszabót. Cím: Tiszántúli Ruha- és Fehérneműüzem, Vár-utca 2. sz. Főemelet. 20

Megbízható, szerénygényű tudó segéd felvétetik. Püszkerület, Károly Ferenc József-út 68. 22

Házvezetőt, bentlakót, keresek. Révi, Nyugati-utca 2. 2

Kisegítő felvesz Kézmann fodrász, Kishegyesi-út 38/c. 1

Szabósegédet, nagymunkást, kinti vagy bent munkára felveszek. Juhász úriszabó, Hatvan-u. 29. 29

Kifutófiút vagy leányt felvesz Juhász úriszabó, Hatvan-u. 29. 29

Kovács Ferenc kőművesmester felvesz kőművessegédet és napszámósokat. Hajó-utca 13. 2

Az új kenyér- és lisztjegyek kiadása

A jelenlegi kenyér- és lisztjegyek 1944 december 31-én érvényüket veszítik, 1945 január 1-től kezdődő érvénnyel új jegyek lesznek kiadva.

Az új kenyér- és lisztjegyeket a jelenlegi lakóhely szerint illetékes körzeti irodákban kell igényelni.

Igénylőlapokat ugyanott és a kenyérelárútitással megbízott kereskedőknél és pékeknel lehet beszerezni.

A jegyeket a jelenlegi kenyér- és lisztjegy — tintával irt — naplót t. l. száma szerint az alábbi napokon lehet igényelni:

December hó 19-én, kedden 2001—2500 tételszámú jegyek tulajdonosai. December 20-án, szerdán 2501—3000 tételszámú jegyek tulajdonosai. December 21-én, csütörtökön 3001—3500 tételszámú jegyek tulajdonosai. December 22-én, pénteken 3501—4000 tételszámú jegyek tulajdonosai. December 23-án, szombaton 4001—4500 tételszámú jegyek tulajdonosai. December 24-én, szerdán 4501—5000 tételszámú jegyek tulajdonosai. December 28-án, csütörtökön 5001—6000 tételszámú jegyek tulajdonosai. December 29-én, pénteken 6001—7000 tételszámú jegyek tulajdonosai. December 30-án, szombaton 7001—7500 tételszámú jegyek tulajdonosai és azok, akik a részükre kijelölt napon bármilyen okból nem jelentkeztek.

A körzeti irodák az új jegyeket a helyesen kitöltött igénylőlapok beadása és a régi kenyér- és lisztjegyek, valamint a rendőrségi lakásbejelentőlap felmutatása mellett azonnal kiadják.

Torlódások elkerülése végett fenti sorrend szigorúan betartandó. Debrecen, 1944 december hó 16. Polgármester.

HIRDETMEY

Debrecen sz. kir. város gazdasági és erdészeti igazgatósága nagyobb mennyiségű szalastakarmányt óhít vásárolni. Felkerem mindazokat, akik eladó készleittel rendelkeznek, hogy ezen szándékukat a gazdasági igazgatóságnál (2. számú szoba) jelezték be. Debrecen, 1944. évi december hó 18. Gazdasági tanácsnok

Konvenció majorost keresek közeli tanyára. Pozsonyi-út 27 vagy Belle-gelo 282. 6

Tanuló irógépműszerésznek felvesz Huray irógépüzem, Kossuth-utca 39. Jelentkezés délutánként fél 4-től. 6

LAKÁS

Keresek központban vagy közel két-, esetleg egy-szobás egészséges, beköltözhető lakást. Közvetítőt díjazok. Cím a kiadóban. 6

Egy szoba bútorozva, vagy anélkül kiadó. Széchenyi-u. 14. 6

Bútorozott szoba korrekt férfinak tűzelőnyággal kiadó. István-út 14. 6

Kétszobás lakás kiadó házaspárnak. Cím a kiadóban. 6

Házaspár keres szoba, konyhás, spájzos lakást belvárosban. Cím: Szent Anna-u. 22. 3. ajtó. 6

Piac közelében berendezett lakás (villany, fürdőszoba, konyha, kamara, WC) bútorral együtt kiadó. Esetleg a bútor eladó. Egészséges, tiszta lakás. Cím a kiadóban. 7

Háromszobás komfortos lakás, ugyanott kétszobás és egy-szobás lakások kiadók. Érdeklődni dr. Erdős Imre, Piac-u. 61. sz. alatt lehet. 7

Kétyükötő keresek. Szilágyi kézmunkaüzlet, Piac 59. 55

Urifodrászegéd jóforgalmú üzletbe elhelyezkedne. Csáky István, Piac-utca 56. Földszint 2. 57

Kiadó szoba, konyha, előszobás lakás. Értekezni lehet központi egyetem, Alagor 7. 57

Kovácsműhely, szoba konyha, spájz bútorral vagy bútor nélkül házaspárnak albeletbe kiadó. Csokonai-utca 50. 8

Egy szoba, előszoba kiadó. Huszár Gál-u. 4. 39

Egy szoba, konyha, spájzos lakást adok dímentesen annak a családnak, aki az épületre felügyel. Érdeklődni Cegléd-utca 16. műszerészület, 9-től 1-ig. 45

Házmesteri lakás kiadó. Miklós-u. 35. Értekezni Vendég-u. 42. sz. 46

Különbejárattal bútorozott szoba fűtéssel, ágy-neművel, világítással csak megbízható komoly 1-2 férfinak kiadó. Cím a kiadóban. 41

Kétszobás lakásomat megosztanám magánosul vagy házaspárral. Bundi-u. 7. 17

Három szoba, fürdőszobás lakás kiadó. Arany János 18. 56

CSERE

38-as női cipőért cserélek férfi cipőt. Rákóczi-utca 26. 33

Cukorért, mézért 26-os börtalpi cipőt cserélek. Nyíl-u. 118. sz. 18

Női harisnyát és békebeli fűzőgumit adok cukorért, esetleg mézért. Csapó-utca 1. I. lépcső IV. em. 5. 10

ELADÁS

Varrógép eladó. Nyomatató 2. 20

Békebeli alighasznált fekete férfi télikabát eladó. Cím: Szent Anna-u. 22. sz. 2. ajtó. 21

Fejőstehenem eladnám vagy elcserélem hízott sertésért. Kandia-utca 17. 24

Egy fejőstehenem eladó. Cím a kiadóban. 6

Eladó 39-40-es új birgéri férfinak vagy nőnek. Teleki 42. 3

EGYÉB

Cukorért, mézért sertészsírt adok. Szegényházasor 34. Vékony S. 38

Vennék néhány üveg dzsemet, baracklékvár. Hajnal bérház C) I. 8. 40

Önborotvakészüléket, pengét, játékkártyát, fapipát, zsebkést állandóan veszek. Hajnal bérház C) I. 8. Délután. 41

A Magyar Élet és Járódek Biztosító felhívja tagjait, hogy szerzett jogaik épségben tarthatása végett a tagdíjakat úgy az irodában, mint a pénzbeszedőknél szíveskedjenek befizetni. Iroda: Arany János-u. 1. 42

Kisebb diák angol nyelvre való tanítását elvállalja hatodikos gimnázista. Cím a kiadóban. 43

Veszek napiáron töltőtollat, csavarirótokat, levdélpapírt, képes mesés könyveket és minden szakmában vágó dolgot. Harmathy könyvkereskedésben, Ferenc József-út 7

Vennék jó állapotban levő rekamiert, shantungot, nyers selymet, finom gyapjúszövetet és erősebb termetre egy női bundát vagy kabátot. Ármegjelöléssel „Vidiki” jelígre a kiadóba. 49

Szathmáry címfestő, mázoló Széchenyi 3 alatt dolgozik. 44

Keresek hetenként két délutánra 1-4-ig kislányt, aki könnyebb háztartási munkában segítene. Cím a kiadóban. 47

Vennék 26-os gyermekcipőt, vagy cserélnék 36-os fehér hócipővel. Rakovszky 34. 59

Turul-Magyar és Anker Biztosítók irodája: Könyök-utca 12. 51

Tollat vesz. elad tollgyűjtő telep. Pesti-utca 1. szám, Hatvan-utca sarok. 51

Sertést, szarvasmarhát, juhot, hüvelyes terményt legmagasabb napi áron vásárolok. Vadász, Miklós-utca 43. 51

Paszternák Sándor budapesti sapkaernyőkészítő fiát kérem ismét felkeresni szíveskedjék. Kérését megelégedésére teljesíthetem. Magoss György-tér 1. 15

Hozott fonalhól pulóver és zokni kötését vállalom. Meszlényi Paula, Nyomatató-utca 3. 16

Jó gramfonlemezeket magas áron veszek. Szapanos-u. 3. 19

Komáromy Sándor kárpitosműhelyét megnyitotta, javításokat vállalok. Nyomatató-utca 15. 25

Férfiöltönyt, felső kabátot és külön nadrágot keres megvételre vagy cserére pesti munkaszolgálatos. Cserepes-u. 4. 23

Kolozsvári úri és hölgyfodrászata megnyit. Dógnfeld-tér 2. sz. 35

500 darab cserépet veszek vagy kölcsön. Gambirinus átjáró, Polgári fodrász. 32

Kérjük Üveges Zoltán orgonahangolót, Miklós-u. 3. sz. alatti sürgősen jelentkezzen. 34

Dákot, egyetemistát teljes ellátással keresünk. Könyök 12. 32

Símai gyorsíróiskolába a tanítás megkezdődött egyelőre Csapó-u. 4. Beiratkozás 1 órától. Gyakorló órák mérsékelt tandíj mellett. 26

Kozmetika megnyit. Gyógykrémek, púdereket kaphatók. Olcsó kezelés. Piac 59. Bernáthné. 28

Jutalomban részesül, aki elvesztett jobblás feketeférficipőjét Poroszlay tizenkilencre leadja. Gaesályi. 29

Lovat keres megvételre a Debreceni Működgyár, Fűrdő-utca 2. 29

Lakást adok intelligens családnak. — Érdeklődni központi egyetem, alagor 10. 36

Szent Anna-u. 22. sz. alatt egy 3 éves bakkecske van eladó. 31

Egy hármas szekrény és egyéb bútorok eladók. Böszörményi-út 23. 30

Fűző- és haskötőszalonomat megnyitottam, hozott anyagból is készítek. Pintér Ilona, Szent Anna-utca 1. sz. 30

Gyapjúfonást és kötést vállalom, ugyanott kártólót keresek. Viola 23. 13

Fodrászüzletemet Szent Anna-u. 39. a régi helyen megnyitottam. További pártfogást kérek. Benyus János fodrászmester. 14

Veszek irógépműszerész és más fémpari szerzőmöt. Huray irógépműszerzmester, Kossuth-u. 39

Uri- és egyenruhászbőségom ismét megnyit. Selepi Mihály, Piac-u. 41. Javítást, fordítást, vasalást vállalom. 30

Veszek és eladok használt bútorokat, ruhaheműeket, varrógépet. Mezei Gyula, József kir. herceg-u. 50. 30

Tetőfedéseket palával, cseréppel, papírral, szurokkal soron kívül végez Bulyovszky Dániel, Széchenyi-u. 41. 31

Téllakabatszövetemet elcserélem cukorért. Ifj. Kovács, Cegléd-u. 11. 31

Búzát, rozst minden mennyiségben vásárol Takács terménykereskedő. 31

Matta Anna nőikalapszalonját megnyitotta Simonfy-u. 2. 31

MUNKA

Lakatosstanulót azonnal felveszek. Korom Gábor, Bethlen-u. 5. 31

Szönyi Sándorné fehérneművarrodáját újból megnyitotta. 9 órától 3 óráig. Széchenyi-u. 14. 31

Építési anyagok, aholit és mozaiklapok ismét kaphatók a Debreceni Működgyár Fűrdő-u. 2. sz. telepén, téglá pedig a Kishegyési-út 459. sz. téglagyárában. Telefon névre hívandó. 31

L. évfolyam
Bekerestőség:
Kiadóhiva
A vo
Nyolcvan k
ton folyik a
három napp
nagyszabású
Rundstaedt
egész nyugat
főparancsnok
zörségi és —
hez képest —
tással vezette
nem intenzív
kívánt nyujta
nak. Az amer
napokban ejt
lyoknál meg
melyben felh
jes erőbevetés
az egész birod
kán, ütött az
veleket megin
féges hadsere
leiről való kit
Ezúttal a
miniszterium
veleekkel kap
tanusított óv
mann helyett
főnök közölte
döntőnek beál
indulását; a k
a hadműve
Hitler
és ez volt az o
tanusított
Most majd n
hadsereg, hog
el, még min
bású támadó
indítására is.
Mindezek a
hadijelentések
nyitják, hogy
ezúttal tényle
vet:
vagy sikerü
pontból dö
ernie, vagy
ziya összeo
nül együttj
és anyagve
mint l
mely aztán ér
a német hads
lásponjtára a
sel kapcsolatb
Az olvasó n
a német had
kiadott közle